

HUSITA

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 4/2025 | ročník XXIII | srpen 2025

Husita vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s., ISSN 1214-4630

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Tisk

Tiskárna A.M.G., s. r. o.
Mírová 2, 679 04 Adamov

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. R. Velišková, pověřená redaktorka. Děkujeme za pochopení.

Spolupracovníci

J. Boček, ThDr. T. Butta, Th.D., Mgr. V. P. Drdová, Ing. I. Kraus, Mgr. K. M. Lukasová, ThMgr. K. Machová, PhDr. O. Nytrová, Mgr. D. Pfann, Mgr. J. Pokorná, prof. A. Tomský, J. Vlasák, R. Zábrodský, MUDr. B. Ždichynec

Distribuci a objednávky zajišťuje

sekretariát PD ČČSH, tel.: +420 234 760 058
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje ses. Ing. Martina Hájková, tel.: +420 777 759 655

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4–6

Krátké historické zamyšlení o konverzi v pobělohorské době

7

Slavnostní bohoslužba

8–10

Malování „nejen“ na chodníku 2025

11

Návštěva Kadaňských zvoníků v Podbořanech

12–16

Slavnostní uvítání nového zvonu

17

Bohoslužba v chýnovské jeskyni

18–19

Zahájili jsme opravu Chotětovské kaple, ať žije!

20

Mistr Jan Hus v naději sluha Boží, všem věrným Čechům

21

Tvorba NO Úvaly

22

Dialog na cestě

23

Malé ohlédnutí do léta

24–27

Co je člověk?

28

Duše – životní síla

29

Protiklady

30–33

Věrozvěsti Cyril a Metoděj na Velké Moravě

34–35

Západ: Smutný pohled na Británii

V naší diecézi se v těchto dnech modlíme a držíme palce jednomu z našich farářů, vikáři ústeckého vikariátu Církve československé husitské, Vladimíru Volrábovi. Ještě před několika týdny byl aktivním a zdravým mužem – duchovním, otcem dvou malých dětí a člověkem, který měl nevyčerpatelnou energii pro službu druhým.

Jeho život se zcela nečekaně změnil při karatistickém soustředění v Prachaticích. Přípravoval se tam na zkoušku na druhý DAN, když se mu po jedné z částí udělalo nevolno. Odešel si na chvíli odpočinout, ale během okamžiku došlo k náhlé zástavě srdce. Díky pohotovostní reakci přítomných a okamžité resuscitaci se podařilo obnovit srdeční činnost až po více než půlhodinovém úsilí. Následoval letecký převoz do nemocnice v Českých Budějovicích.

Po probuzení se ukázalo, že Vladimír utrpěl vážné poškození mozku vlivem nedostatku kyslíku. Momentálně není schopen samostatného pohybu, má potíže s řečí a je plně odkázán na pomoc druhých. Přesto jeho nejbližší vnímají, že poznává své okolí a reaguje – byť jen pohledem či příkývnutím.

Vladimír je známý nejen v církevním prostředí, ale i v kulturním a veřejném

životě. Organizoval charitativní akce, filmový festival Jeden svět, působil jako národní koordinátor Světové společnosti pro křesťanskou meditaci, věnoval se prevenci kriminality, vyučoval angličtinu a trénoval karate. Nyní ho čeká dlouhá a náročná rehabilitační cesta, během níž se bude muset znovu učit i ty nezákladnější dovednosti.

Pro jeho rodinu je tato situace nejen emocionálně, ale i finančně nesmírně náročná. Vladimír byl hlavním živatelem, zatímco jeho manželka Hanka se teprve nedávno vrátila do práce po rodičovské dovolené. Proto byla spuštěna i sbírka na webové stránce www.donio.cz, která měla pomoci pokrýt běžné životní výdaje a zajistit, aby Vladimír mohl využít všechny dostupné možnosti léčby a rehabilitace. Díky štědrým dárcům byla vybraná částka 1 634 578 Kč.

Při nedávné návštěvě v ústecké nemocnici bratr biskup přinesl povzbudivé slova:

„Moji milí, mnozí z vás se ptají, jak je na tom br. Vláška, a dnes poprvé mohu napsat lépe! Celá rodina i Vláška sám děkují za posilující myšlenky v modlitbě. Je mu lépe, aleluja! Poprvé jsme si i trochu povídali. Vláška vás pozdravuje z ústecké nemocnice. Bůh buď s námi. Děkují vám za Vláškovu podporu!“

Tato slova přinášejí radostnou naději, že cesta k uzdravení, byť dlouhá a náročná, je možná.

„V pilnosti buďte vytrvalí, ve službě Pánu horliví, v naději radostní, v soužení trpěliví, v modlitbě vytrvalí“.

Bible, Římanům 12, 12

Krátké historické zamyšlení o konverzi v pobělohorské době

V tomto krátkém historickém zamyšlení pohlédneme do dávné minulosti pobělohorského období, kdy společnost procházela velkými proměnami, které se netýkaly jen politických poměrů v naší zemi, ale také náboženské víry. O raném novověku se hovoří jako o „věku konverzí“. Konverze je změnou náboženského vyznání a přestoupením k jiné víře, buď z vnitřních motivů, nebo vnějších důvodů.

Konverze se stala předmětem odborného výzkumu, neboť existuje značné množství dobových spisů na toto téma, jak z prostředí evangelického, tak i katolického, zejména z let 1622 až 1631. Dalšími prameny jsou vzdělávací

literatura, cestopisy, osobní paměti, seznamy nebo právní dokumenty.

V Čechách od 15. století existovalo dvojevěří – vedle katolíků zde byla většinová utrakvistická církev. Činnost

rozvíjela i Jednota bratrská. A následně pronikáním luterství a kalvinismu v 16. století a počátkem 17. století se Čechy stávaly místem značné a ne zcela snadno rozpoznatelné náboženské plurality.

Tato různá konfesní příslušnost byla patrná také v případě popravených pánů na Staroměstském náměstí. Představitelé stavovského odboje, jak vyšší šlechtici, tak i nižší šlechtici rytířského stavu a měšťané byli náboženského vyznání utrakvistického, luterského nebo členy Jednoty bratrské. Byli v posledních chvílích před popravou posilováni svými duchovními – utrakvistickými a luterskými, českými i německými. Služebníkům Jednoty bratrské to povoleno nebylo. Jediný římský katolík, Diviš Černín z Chudenic, se o samotě modlil. Doufal do poslední chvíle v milost císaře, které se mu však nedostalo.

Změnu multikonfesního charakteru země přinesl výsledek bitvy na Bílé hoře, porážka stavovského povstání a odstraňující poprava jeho představitelů na Staroměstském náměstí.

Císař a král Ferdinand II. se rozhodl pro plošnou rekatolizaci. Největší nebezpečí spatřoval panovník v Jednotě bratrské, luteránech a v utrakvismu ovlivněném luterstvím a kalvinismem označovaným jako novoutrakvismus. Vůči staroutrakvistům byla uplatňována taktika postupně je přimět ke splynutí s Církví římskokatolickou. Císař se však rozhodl zcela zlikvidovat

utrakvismus jako takový, i v jeho konzervativní podobě. K tomu přispěla dvě jeho opatření. Prvním bylo vypovězení nekatolických duchovních ze země roku 1621 a druhým byl zákaz přijímání podobojí laiky ve stejném roce. Následovalo odstraňování symbolu kalicha z veřejného prostoru, z kostelů a městských znaků a vypuštění svátku Mistra Jana Husa z kalendáře. Vypovězení nebylo zdůvodněno nábožensky, ale politicky tím, že nekatoličtí duchovní konají rozvratnou činnost proti panovníkovi a byli to oni, kteří podněcovateli ke vzpouře.

Dne 31. června 1627 byl vydán patent nařizující všem nekatolickým šlechticům buď konverzi ke katolické víře, nebo se museli vystěhovat ze země. Přijetí katolického vyznání mělo být výrazem jejich loajality k panovníkovi. Další skupinou se stali měšťané z královských měst, kterým katolické vyznání otevíralo cestu ke kariéře. Poddaní neměli právo se vystěhovat, buď museli přijmout katolickou víru, nebo tajně utéci. Exulanti byli těmi, kteří odmítli konverzi. K exulantům patřil i Jan Amos Komenský, který byl knězem Jednoty bratrské a nezřekl se své víry a konfesní příslušnosti.

Přibližme si tři dobová svědectví, jak se tři konkrétní lidé s těmito politickými a náboženskými proměnami vyrovnávali. Prvním je Jan Jiří Harant z Polžic a Bezdržic, který pocházel ze staré české rytířské rodiny. Sepsal Paměti – zápisky z let 1624 – 1648, ve kterých podává svědectví o způsobech

násilné rekatolizace. Odešel do exilu a jeho tři synové vstoupili do saského a švédského vojska, avšak část jeho dětí zůstala v Čechách a přistoupila ke katolictví. Deklaruje svůj názor, že náboženství je věcí vlastního svědomí a světská vrchnost nemá mít nárok do vyznání zasahovat. Druhou postavou je Jiří Bydžovský, autor Kroniky mladoboleslavské. Tento významný měšťan a primátor města odmítl přestoupit ke katolictví a odešel jako exulant do Pirny. Vrátil se se švédským vojskem zpět do Mladé Boleslavi, kde však byl uvězněn, pod nátlakem přistoupil ke katolické víře a stal se tak formálně katolíkem. Napsal dějiny města Mladé Boleslavi a dochoval tak cenné svědectví jak o předbělohorské době, tak i o průběhu rekatolizace tohoto města s tradicí víry církve podobojí i Jednoty bratrské.

Třetím svědkem doby je Pavel Miškov, který napsal Kroniku lounskou. Hlásil se původně k utrakvistu a popisuje náboženskou proměnu v Lounech a hromadnou „dobrovolnou“ konverzi obyvatel ke katolictví. I on sám se takto podrobil změně konfese s tím, že takto všichni přece chodili do stejného kostela a měli stejného Boha a vyhnuli se tak zbytečným těžkostem a utrpení.

V závěru si dovolím připojit několik myšlenek pro naši současnost. Pohled do historie nejen pobělohorské nám ukazuje, jak je nebezpečné spojení politiky a náboženské víry. Totalitní režimy vyžadují nejen pro všechny

závazné politické přesvědčení, ale v řadě případů prosazují i náboženské či ateistické přesvědčení. Církve se obtížnou cestou dějinami dopracovaly ke svobodě svědomí a náboženského vyznání, které patří k lidské důstojnosti. V Deklaraci Římskokatolické církve o náboženské svobodě, přijaté na II. Vatikánském koncilu, je řečeno: „...nikdo nesmí být donucován jednat v oblasti náboženství proti svému svědomí...“ Všichni lidé mají být prosti takového nátlaku, jak ze strany jednotlivců, tak ze strany společenských skupin a jakékoli lidské moci. Pro naši církev československou husitskou je svoboda svědomí důležitým principem od samého počátku, kdy na počátku 20. století vznikla v návaznosti na odkaz české reformace. Právě proto si vážíme těch, kteří se řídili svým svědomím a pro svoji víru trpěli nebo dokonce položili své životy. Ve svém původním smyslu znamená konverze hluboké vnitřní náboženské motivy, jako je biblicky chápané obrácení se k Bohu a k jeho proměňující lásce, která v nás chce překonávat a přemáhat každou nesnášenlivost, zlo a nenávisť vůči druhým. Jak to vyslovuje prorok Izajáš: „V obrácení a ztišení bude vaše spása, v klidu a důvěře vaše vítězství“ (Iz 30,15). V naší znovu konfliktní době se ukazuje přístup při hledání pravdy v dialogu a v lásce nepostradatelný nejen pro rozvíjení ekumenické spolupráce křesťanských církví, ale pro lidské soužití jako takové.

*ThDr. Tomáš Butta, Th.D.
patriarcha*

Slavnostní setkání v Benátkách nad Jizerou

Léto, čas setkávání a výletů – tak jsme jeden také podnikli, a to společnou nedělní bohoslužbu 20. 7., kdy přijeli členové náboženské obce Mladá Boleslav do Benátek nad Jizerou. Milé a přátelské setkání nad Písmem, liturgií, modlitbami, s hojným zpíváním a kázáním sestry Libušky Kopřivové nás povzbudilo, inspirovalo k dalším podobným akcím našich sousedských sborů.

Těšíme se na příště – v Mladé Boleslavi a také v současnosti námi a spřátelenými lidmi z ekumeny opravované naší kapličky v nedalekém Chotětově.

Bohu díky za komunikaci, lásku vzájemnou a důvěru. Léto budí pochváleno!

Mgr. Kamila Magdalena Lukasová

Malování „nejen“ na chodníku 2025

„Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“ Filipským 4, 4
„Mějte porozumění jeden pro druhého.“ Římanům 12, 16

13. září 2025 od cca 14 hodin
na Slavnostech Pravého a Levého břehu Vltavy
Roztoky, u přivozu do Klecan

Mějme na paměti odkaz
80. výročí ukončení 2. světové války –
8. května 1945 a 610. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa – 6. července 1415

Milí čtenáři a všichni ti, kteří s nadšením vytváříte něco nového pro své potěšení a pro radost svých bližních. Pojdme se maličko ohlédnout za uplynulými 30 lety a zavzpomínejme na společně prožitou chvíli.

Po roce 1989 se i v naší Církvi československé husitské mohly veřejně objevit aktivity, které byly za minulého režimu pečlivě utajované. A tak vznikl v praž-

ské diecézi nápad nové akce pro děti s názvem *Malování na chodníku*.

Poprvé se děti sešly se svým dospělým doprovodem na konci školního roku 1994/1995 v pražské Stromovce před Šlechtovou restaurací. Zvolené místo nabízelo mnoho možností nejen k malování, ale k různým hrám, k posezení, občerstvení a odpočinku na lavičkách a ke společnému zpěvu písní za doprovodu kytar, fléten a dalších přenosných hudebních nástrojů.

Do pražské Stromovky jsme se sjížděli každým rokem přibližně ve stejnou dobu. Přicházeli nejen duchovní

a věřící s dětmi z našich náboženských obcí, přidali se i účastníci z ekumeny, či z jiných diecézí naší církve. Zúčastňovali se všichni, kteří měli zájem se opět potkat, společně se sdílet a prožívat radostné, odpočinkové zážitky. Děti ze škol to měly jako výlet za odměnu před nastávajícími prázdninami.

Na malování přijížděli převážně malí i velcí, kteří žili mimo Prahu, a proto jsme odpolední čas využívali k návštěvám různých pamětihodností (například Pražský hrad, Vyšehrad, Petřín, Bludiště, Hvězdárna, Maroldovo panorama, chrám svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí, Pražský orloj) nebo dalších lákadel (mimo jiné Zoologická zahrada, Planetárium, Technické muzeum, Mořský svět a různé interaktivní výstavy). Děti to moc bavilo a všichni dávali najevo svou spokojenost. V jednom roce nás za svého působení v úřadu pozval bratr biskup René Hradský na pražskou diecézi.

Společně jsme navzájem prožívali velmi hezké chvíle a těšili se na další setkání v příštím roce. Tak to probíhalo celkem 20 let. Jen dvakrát jsme se kvůli dešti museli přesunout do pražských Dejvic a děti malovaly v Komenského sálku našeho ústředí. Tentokrát kreslily na papíry, ale protože jsou velmi přízpůsobivé a vynalézavé, náladu nám to nepokazilo.

Do třetice nám čaru přes plán udělaly náhlé záplavy a Stromovka byla uzavřena.

Dalších deset let jsme se potom scházeli přímo v našich náboženských obcích, a to střídavě zvláště v Kolíně ve spojitosti s červnovým festivalem Kmochův Kolín a v náboženské obci Čelákovice, kde jsme společně navštívili místní muzeum a doporučené zajímavosti.

V covidové době jsme využili internet a přijímali obrázky přes email nebo doručené poštou. Když jsme se mohli opět svobodně scházet, přijali jsme pohostinnost dobře přístupných Čelákovic. Společná setkání se konala na počátku září a děti zde dostávaly požehnání do nového školního roku.

Každé malování mělo své vlastní biblické téma uvozené veršem Písma svatého a bylo aktuálně propojeno s významnými historickými osobnostmi našeho národa, či právě prožívaným děním v naší společnosti.

Pravděpodobně největší účast – okolo 150 dětí a dospělých – se sešlo v 90. letech, když jsme kreslili na parníku, a to při jízdě výletní lodí s vyhlídkou na oba vltavské břehy.

A nyní – po čase – se k Vltavě opět vracíme. Dnes už malují děti našich dětí! – Letošní jubilejní 30. ročník se koná v rámci *Slavností Pravého a Levého břehu Vltavy* a k tomu vám již více informací předá moje spolupracovnice sestra Vladka Drdová.

*Za Odbor duchovní péče o děti
při pražské diecézi ČČSH
ThMgr. Krasava Machová*

Letošní jubilejní 30. *Malování (nejen) na chodníku* zaštili hejtmanka Středočeského kraje paní Petra Pecková, starosta města Roztoky pan Jaroslav Drda a náš bratr biskup David Tonzar.

V letošním roce se jedná o výroční 30. ročník. Výročí v tomto roce má i Mistr Jan Hus (610 let od jeho upálení) a také je 80 let od ukončení 2. světové války. Proto téma našeho malování bude mít historický přesah, spojen myšlenkami M. J. Husa a poselstvím 2. světové války, které dnes velmi silně rezonuje celým světem. Poselstvím, jak lidé jsou stále nepoučení. Prahnu po moci a bohatství a neváží si darů, které dostali od Boha: života, lásky, víry, přátelství, domova, rodiny, radosti a bezpečí.

V sobotu 13. září 2025 cca od 14 hodin tedy budeme malovat v Roztokách u přívozu s obcí Klecany, kde se již tradičně konají Slavnosti Pravého a Levého břehu Vltavy (břeh v Roztokách je ten Levý). Je to velká lokální akce a pro nás příležitost misijní cesty a možnosti se jako církve prezentovat. Od rána až do pozdního večera zde probíhají koncerty a doprovodné akce, jichž jsme součástí. Děti i dospělí, všichni si přijdou na své, bližší informace naleznete na stránkách www.slavnostibrehu.cz/program.

Vzhledem k tomu, aby výsledky naší tvorby nežily jen pár okamžiků či hodin, budeme společně malovat na kartony formátu 100 x 70. Bude to práce společná; vytvoříme obrazy, které budou jako dlaždice našeho chodníku, cesty s vírou a Bohem. Každý takový obraz bude mít svého garanta, výtvarníka, který nakonec z našich základních „desek“ vytvoří umělecké dílo. Tato díla budou určena na výstavy a následně i na prodej či dražbu. Výtěžek půjde na podporu vzniku Stacionáře pro seniory v Roztokách. Neprodaná díla budou zdobit prostory tohoto stacionáře a reprezentovat tak naši církve i v dalším čase. Vznikne také nástěnný kalendář, který dostanou všichni, kdo se tohoto projektu zúčastní, a dále bude sloužit k další propagaci naší církve.

Samozřejmě budou pro všechny děti připraveny drobné odměny včetně krásných omalovánek.

Kdo se nebudete moci osobně zúčastnit v Roztokách a máte zájem se zapojit do naší nadčasové akce, prosím kontaktujte mne na mail: vladimira.drdoва@ccshpraha.cz či telefon: 606 893 292. Máme připravenou verzi, kdy zpracujete vlastní obraz, dlaždici, a my ji pak připojíme k našemu chodníku.

Těšíme se na malování. Společně vytvoříme cestu víry, lásky a naděje.

Mgr. Vladimíra Petronilla Drdová

Při příležitosti červnových podbořanských slavností navštívili náš kostel Božího Spasitele v Podbořanech vzácní hosté ze spolku Kadaňských zvoníků. Tento spolek nejen, že udržuje tradici ručního zvonění, ale zajímá se i o historii zvonů a kostelů. Úvodem si asi 8 účastníků poslechlo přednášku zdejšího jáhna o místním kostele a následně si prohlédli věž a přesně v poledne zazvonili jak se sluší a patří. Samozřejmě zbyla chvíle i na povídání si u kávy a čaje. Občerstvení

připravily místní sestry, které se starají o chod kostela, jmenovitě sestra Jiřina Navrátilová a Valentina Angelevská, kterým patří velký dík. Zvoníci do nedávna spolupracovali s našim kostelem v Kadani, nicméně posteskli si, že místní husitský farář Jan Janota je již vážně nemocen a že nová farářka z Mostu to má prý daleko. Snad i proto je budoucí spolupráce s naší náboženskou obcí v Podbořanech vítána.

Ing. Ivo Kraus

Slavnostní uvítání nového zvonu

Přinášíme informace a proslov ke slavnostnímu uvítání nového zvonu, které se uskutečnilo v Polních Voděradech – kaplička Mistra Jana Husa Církve československé husitské (Náboženská obec ČČSH v Kouřimi) v pátek 27. června 2025 – 17:30 hodin.

*„Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné!“
„Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho
Prosím, Hospodine, pomoz!
Prosím, Hospodine, dopřej zdaru!“
Žalm 118, 1.24–25*

Vážení přítomní, drazí a milí v Pánu Ježíši Kristu – všichni, kteří jste se sešli k této slavnostní chvíli „Uvítání nového zvonu“ na kapličce Mistra Jana Husa Církve československé husitské zde v Polních Voděradech.

Zvony svým hlaholem zpravidla vesele jásají a pozvedají naše srdce i mysl

vzhůru k nebeským výšinám. Jejich zvuk zní do daleka, rozléhá se nejen v obcích a městech, kde jsou zavěšeny, ale jejich zvuk se rozléhá po celé krajině a oznamuje všem, že se „něco“ děje (odehrává). Zvony svolávají na bohoslužby či mši svatou, udávají čas k modlitebnímu ztišení – ráno, v poledne či večer – tzv. klekání, zní o slavnostech a svátcích, vyprovázejí zesnulého na jeho poslední cestě v tomto pozemském putování.

Zvony zní radostně i smutně, záleží při jaké příležitosti. Známé jsou i různé zvonkohry – hlahol více zvonů najednou – které svým zvukem okrašlují nejen sváteční, ale i všední dny našeho života.

Protože se vyrábějí ze zvláštní slitiny – ze zvonového bronzu – tzv. **zvonoviny**, což je slitina složená ze 78% mědi a 22% cínu, bez jakýchkoli dalších příměsí, jejich kov může posloužit i k jiným účelům. Bohužel k těm nejsmutnějším se řadí účely válečné – k výrobě zbraní.

Takový osud stihl i náš původní zvon zavěšený zde na kapličce Mistra Jana Husa v Polních Voděradech. Byl zde zavěšen v roce 1934 s ozdobným nápisem „**Památce božích bojovníků 1434 – 1934**“. Kaplička od svého počátku patřila naší Církvi československé, ale ještě nebyl její název doplněn o slovo „husitská“. Toto rozšíření přijala až po sněmovním jednání v roce 1971.

V době II. světové války – roku 1942 – byl první zvon zrekvírován – zabaven a spolu s mnoha stovkami, ba tisíci dalších zvonů odvezen do Německa pro válečné účely. Stihl ho – oznaovatele dobrých i vážných zpráv pro místní obyvatele – smutný osud.

Vážení a milí občané Polních Voděrady – spolu s Vámi, spolu s Vašimi blízkými z rodin, příbuznými a přáteli, se však nyní raduji z toho, že **dnes slavnostně zavěšujeme zvon nový, který má pokračovat v díle toho původního. Nese jméno Jan.** Shodou okolností – právě v tomto týdnu – v úterý 24. června si všichni, kdo se takto jmenují, připomínali své jmeniny! **Je to jméno biblické i ryze české dle výrazných a slavných osobností naší historie. Na prvním místě si s vděčností při této příležitosti připomínáme i jedinečnou osobnost našeho českého národa – Mistra Jana Husa. Od jeho mučednické smrti na kostnické hranici letos za něko-**

lik dnů – 6. července 2025 – uplyne dlouhých (měřeno naším lidským věkem) 610 let.

Při této příležitosti poděkujeme za životy i dalších „našich“ významných Janů: např. husitského kněze a kazatele (zastávce přijímání podobojí) **Jana Želivského (1380 – 9. 3. 1422)**, statečného bojovníka a vojevůdce **Jana Žižky z Trocnova (cca 1360 – 11. 10. 1424)**, husitského hejtmána **Jana Roháče z Dubé (1374 – 9. 9. 1437)**, husitského teologa a arcibiskupa **Jana Rokycana (cca 1396 – 1471)**, moravské-

ho kněze, překladatele Nového zákona z řečtiny do českého jazyka a biskupa Jednoty Bratrské **Jana Blahoslava (1523 – 1571)** či věhlasného „učitele národů“ a posledního biskupa Jednoty bratrské – **Jana Amose Komenského (28. 3. 1592 – 15. 11. 1670)**. – Shodou okolností, právě dnes bylo dětem rozdáno vysvědčení za uplynulý školní rok a spolu se svými učiteli se těší na zasloužené dny volna a odpočinku o velkých prázdninách.

V neposlední řadě je třeba poděkovat všem, kteří se na dnešní slavnostní chvíli podíleli. Z vlastní iniciativy – trpělivosti a vytrvalosti **paní Zuzany Kovařikové vznikl nápad vytvořit společnou sbírku, sehnat patřičného zvonaře, jímž se stal pan Jan Šeda z Kostelce nad Orlicí se svou firmou „Bells“, nyní žije v Deštném v Orlických horách – a ve spolupráci s panem starostou Jaroslavem Musilem dnes zavěsit a uvést zvon do provozu. Akce byla veřejně vyhlášena na konci minulých letních prázdnin – v sobotu 31. srpna 2024 (při loučení s prázdninami) a je opravdu úžasné, že na začátku nových prázdnin je slavnostně ukončena.**

Jako zdejší farářka – zástupce naší Církve československé husitské – spolu se svým manželem – farářem téže církve – si dovoluji vyprosit nejen lepší osud nově zavěšenému zvonu, ale rovněž chci poděkovat všem obětavým dárcům, bez nichž bychom tuto slavnost „Uvítání nového zvonu“ nemohli konat. Jim, i ostatním

Zvon pro kapličku

V obci Polní Voděrady byla vyhlášena sbírka na obnovení zvonu pro kapličku Mistra Jana Husa. K 20. 12. 2024 byla shromážděna částka 67320 Kč. Předpokládaná cena zvonu včetně instalace a bronzové desky připomínající veřejnou sbírku je 63110 Kč. Současně bude odlita pamětní deska s informací o veřejné sbírce na obnovu zvonu. Všem dárcům upřímně děkujeme. Zvon je v současné době ve výrobě, termín instalace ještě není stanoven.

Grafický náhled na reliéfní nápisy na zvonu

S nápadem přišla paní Zuzana Kovaříková. Tento nápad zorganizovat veřejnou sbírku na výrobu zvonu se ukázal jako povedený. Již stavba kdysi byla financována veřejnou sbírkou. Po zveřejnění záměru se podařilo ve velmi krátké době (4 měsíce) vybrat 67320 Kč. Tato částka plně pokryje náklady s výrobou a instalací zvonu.

spoluobčanům ze srdce přeji hojnost Božích darů a milostí – především pevné zdraví a neustálé Boží požehnání. Pán vás provázej svou láskou a milostí, radostí, ochranou, moudrostí, silou a pomocí, bez níž by naše lidská snaha a úsilí byly marné a zbytečné.

Upřímně děkuji všem, kteří jakýmkoliv způsobem – i formou dobrovolného vystoupení a koncertu – přispěli k dnešní slavnostní chvíli zavěšení nového zvonu se jménem Jan.

Nechť se na každém z vás naplní Boží zaslíbení: „Radostného či ochotného dárce miluje Bůh“. (2. Korintským 9, 7b) Amen.

ThMgr. Krasava Machová

Bohoslužba v chýnovské jeskyni

– NEDĚLE PODZIMNÍ
ROVNODENNOSTI
– 21. ZÁŘÍ 16,30h

ATELIÉR HILDEGARDIS vás ze srdce opět zve na společnou bohoslužbu spojenou s hudbou a zpěvem členů Hlaholu Tábor za aktivní účasti duchovních Církve československé husitské a ekumeny – Církve bratrské, Českobratrské evangelické, Starokatolické, Apoštolské etc.

+++

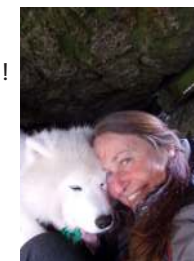
Sejdeme se v 16h před vchodem do jeskyně, nezapomeňte si teplé oblečení, pevné boty, baterku a deku či podsedák na schody u pramene Živé vody.

V kapli sv. Vojtěcha začneme modlitbami a zpěvem, poté sejdeme do nejhlubšího místa návštěvnické trasy a sedneme si na schody a dno jeskyně, kde je více prostoru pro bohoslužbu. :-)

+++

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Mgr. K. M. Lukasová

Zahájili jsme opravy Chotětovské kaple, ať žije!

Kazatelská stanice v městyse Chotětov, která patří pod NO Benátky nad Jizerou, byla dlouhé desítky let neaktivní. Budova kapličky z druhé poloviny 30. let 20. stol. dlouhé roky chátrala, ale nyní, když uzrál čas, tak se společnými silami členů Apoštolské církve, jsme se pustili do díla. Doufáme, že se nám společně podaří kapličku opravit, aby zase ožila.

Kaple v Chotětově, která leží na kraji obce, sloužila jako kazatelská stanice, přesto její význam není malý. Pro mnohé generace byla duchovním i kulturním centrem života. Téměř každý starousedlík má nějakou vzpomínku, která tuto tezi potvrzuje. Po dlouhém ujasňování si vlastnických práv můžeme kapli znovu užívat.

Pochopitelně po tak dlouhé pauze vstala otázka, jak s kaplí naše NO naloží. Budova, ačkoliv byla městysem před třiceti lety opravena a sloužila mimo jiné i jako šatna pro fotbalisty přílehlého fotbalového hřiště, tak je de facto ve velmi špatné kondici. Vymlácená okna, plesnivé zdi, popadaná a popraskaná omítka nebo roz-

bitá podlaha. Kříž nad vchodovými dveřmi prasknul vedví a nebezpečně se naklání k pádu. Asi je již unavený a chce si odpočinout. Obrovský kamenný kalich to již vzdal, padl a zarůstá trávou.

Co s tím? Ve chvílích, kdy jsme vášnivě diskutovali, zda kapli obnovit, aby dále fungovala jako bohoslužebný prostor, a nebo ji pronajmout obci, aby ji využívala podle svého uvážení, přišla žádost o pomoc sester a bratrů z Apoštolské církve, kteří vlivem osudu, se nemají kde v Benátkách scházet.

Nastal správný čas, našli se správní lidé a kaple v Chotětově bude zase sloužit jako bohoslužebný prostor a stane se pro tamnější obyvatele znovu místem kde budou moci rozjímat nad Evangeliiem! Na RS jsme se dohodli, že bude nejlépe, když prostor kaple budeme využívat společně s členy Apoštolské církve. Slovo dalo slovo a obnova kaple byla zahájena. Našlo se i mnoho dobrých lidí, kteří přislíbili pomoc a nebo již reálně pomoc poskytli.

Náš společný plán je, aby kaple byla využívána k bohoslužbám každou neděli, aby se zde konaly biblické hodiny a v budoucnu možná i křty. Naše myšlenka nadchla i místní vedení obce, které přislíbilo pomoc a v budoucnu se snad společně setkáme i na bohoslužbě nebo na nějaké kulturní akci.

Pokud by Vás zajímalo, jak dále pokračujeme v realizaci našeho společ-

ného snu, můžete nás sledovat na facebooku: CČSH_Benátky nad Jizerou nebo na instagramu: kaplesvrodiny.

kazatel Roman Zábrodský

Mistr Jan HUS v naději sluha Boží, všem věrným Čechům

Mistr Jan HUS v naději sluha Boží, všem věrným Čechům:

Psal jsem list tento v žaláři v okovách, čekaje nazítří na smrt odsouzení, maje plnou naději v Bohu, abych od Pravdy Boží neustupoval.

Kterak se mnou Pán Bůh milostivě činí a se mnou jest v pokušeních divných, poznáte, až se u Boha v radosti s jeho pomocí shledáme.

Také prosím vás, zvláště Pražané, abyste na Betlém laskavi byli, dokud Pán Bůh popřeje, aby tu slovo Boží kázali. Doufám pak Bohu, že to místo zachová do své vůle a učiní v něm pro-

spěch skrze jiné, než skrze mne nesta-
tečného učinil.

TAKÉ PROSÍM VÁS, ABYSTE SE MILOVALI, DOBRÝCH NÁSILÍM TLAČITI NEDALI a PRAVDY KAŽDĚMU PŘALI.

Věrný křesťane, hledej pravdy, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí od hříchu, od ďábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné.

*Príspevek poskytl Mgr. Daniel Pfann,
který se stará o naše studenty
ve výkonu trestu – věznice Ruzyně*

VERŠOVÁNÍ PRAHA

Matičkou Prahou jako ranní opar
prostupuje zvláštní atmosféra
svobodného ducha
a nespoutaných tvůrčích sil.
Tajemná krása velkoměsta,
mnohé velikány hudby, poezie
a dalších děl okouzila.
Každý tu našel své...

Všechna zákoutí, mosty, uličky,
Staroměstské náměstí, Petřín, Kampa,
co na nás tak starobyle dýchá
a v hlavách utkví vzpomínky.

Říká se, že Praha je stověžatá.
Kdo ví, zda jich teď není miň či víc?
To je moje Praha,

rodná a milovaná...

(Jitka Pokorná)

Návštěva socioterapeutické farmy v Praze 8 – Bohnicích

Socioterapeutickou farmu najde-
me v severozápadním cípu rozsáh-
lého areálu nemocnice Bohnice,
kam jsme si vyšli v rámci našich
toulek a pastorece. Farma je urče-
na především pro klienty Psychi-
atrické nemocnice a probíhá tu
hlavně hipoterapie, kdy se klienti
zabývají prací nebo jízdou na koni.
Farma slouží i pro ambulantní kli-
enty – pro dospělé a děti především
s ortopedickými a neurologický-
mi poruchami, ale i nevidomé děti
a dospělé s roztroušenou sklerózou.
Pro klienty, kteří hipoterapii nemo-
hou zvládat, je určena animotera-
pie – léčení pomocí kontaktů se zví-
řaty. Jako „terapeuti“ slouží koza Na-
tálka, pony Cipísek a oslík Leonardo
a k tomu spousta morčat, králíků
a také ovce. Měli jsme pěkný zážitek.

(Jitka Pokorná)

Vážené kolegyně a vážení kolegové, milí přátelé a příznivci, srdečně Vás zveme ke zhlédnutí pořadu, který jsme právě vyvěsili na našem kanálu Dialog na cestě na YouTube:

DVACET LET DIALOGU NA CESTĚ – prezentace literárního almanachu

Uslyšíte výběr z literárních příspěvků, věnovaných historii našeho literárně dramatického klubu, recenze Petra Šandery a Františky Vrbenské v podání herce Viléma Udatného a členů Dialogu na cestě. Promluví také patriarcha CČSH ThDr. Tomáš Butta, Th.D., farář ThDr. Jiří Vaníček a další hosté. Zazní ukázky z písňové tvorby Tomáše Butty s doprovodem strunných nástrojů a dvě biblické písně v podání Hany Tonzarové za doprovodu Blahoslava Rataje. Moderuje PhDr. Olga Nytrová.

Scénář pořadu: Olga Nytrová a Václav Strachota
Natočil, obraz a zvuk zpracoval: Václav Strachota
Hudba: Václav Strachota

Písně: Písně z vlastní autorské tvorby zpívá Tomáš Butta
Písně Bedřicha Smetany na text Vítězslava Háška z cyklu Písně večerní – číslo I. Kdo v zlaté struny zahrát zná a číslo II. Nekamenujte proroky zpívá Hana Tonzarová za doprovodu Blahoslava Rataje
Výtvarnice úvodních titulků a pozvánky: Vlasta Polívková

Novinky o Dialogu na cestě naleznete na www.dialognaceste.cz a také na webu Církve československé husitské (www.cesh.cz). Chystáme pro Vás i další natočená videa z našich pořadů a setkání. Máme jich natočeno více...

Přeji Vám všem za Dialog na cestě a Pražský klub spisovatelů i za Obec spisovatelů příjemné prožití letních měsíců, odpočinek, radost, nápady, osvěžující cestování a poznávání krásných míst, obohacující dialogy a tvůrčí nápady a těším se na naše podzimní setkávání se, na nové plány a jejich realizaci ve spolupráci a souhře.

Se srdečným pozdravem a přáním všeho dobrého a požehnaného

*PhDr. Olga Nytrová
předsedkyně Pražského klubu spisovatelů
a Dialogu na cestě, místopředsedkyně Obce spisovatelů
<http://obecspisovatelu.blogspot.cz>, www.dialognaceste.cz*

Malé ohlédnutí do léta. Výlet do Ratají nad Sázavou

V červenci t. r. někteří členové náboženské obce CČSH v Uhlířských Janovicích se vydali na výlet do blízkých Ratají nad Sázavou, nacházejících se v okrese Kutná Hora. První písemná zmínka tohoto městyse, původně osady, pochází z roku 1156, na místě dnešního zámku, kde stál v 10. století horní hrad. Mezi pamětihodnosti patří spodní hrad Pirkštejn, postavený před rokem 1346 pány z Lipé. Později v letech 1524 – 1528 byl horní hrad přestavěn na renesanční zámek a Pirkštejn byl ponechán svému osudu. Po několika dalších majitelích dostal zámek v roce 1656 přestavbou barokní podobu. Z dalších památek se zde nachází Kostel sv. Matouše, Kaple sv. Antonína, Kaple sv. Václava a městské opevnění. My jsme se hlavně soustředili na zámek, kde jsme shlédli stálou expozici o historii Rataj a zároveň expozici „Babiččiny kočárky“. Jedná se o soukromou sbírku

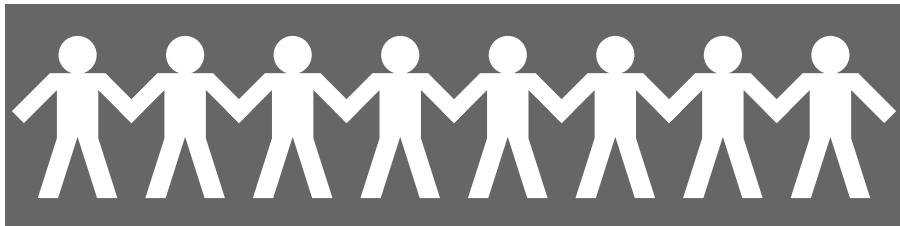
MUDr. Jiřího Balýho a Aleny Balýové, expozice historické pokoje zařízené ve stylu biedermeier, historismus, secese a art deco, jež jsou soukromou sbírkou Mgr. Miroslava Smahy. Zámek nás provedla velmi příjemná průvodkyně, která nás se vším seznámila. Bylo na co se dívat (viz foto), zvláště na kočárky, ty historické z doby před první republikou, např. kočárek připomínající kočár tažený koňmi, prvorepublikové, dále z padesátých let minulého století i z novější doby, například kočárek v podobě automobilu. Také jsme se zašli podívat ke spodnímu hradu, který jsme obhlédli ze všech stran a k městskému opevnění. Měli jsme velmi příjemný zážitek a hlavně nám vyšlo počasí.

*Za NO Jitka Pokorná
a Irena Krulichová*

CO JE ČLOVĚK?

Žádná z věd, zkoumající fyziologii člověka, jeho psychické pochody, historii lidstva a ostatní projevy lidského života, neposkytuje odpovědi na otázky: Kdo jsem? Jak mám žít? Co mohu poznat? Podle čeho se mám chovat? Jak mám dosáhnout štěstí? Nerozumíme tomu, co znamená být člověkem, důkazem jsou války a vzájemné vykořisťování. Internet se stal zrcadlem lidstva. Žijeme – nežijeme? Víme – nevíme? Lhostejní – nešťastně šťastní?

Představme si Zemi jako celistvý organismus, biosféru, plující sluneční soustavou. Její „rostlinné plíce“ fungují pomocí fotosyntézy, podobně jako lidské. Organismus – jedince i celé planety – rytmicky a cyklicky dýchá. To je optimální stav žití – zdravé dýchání, eupnoe. Rodíme se s žizní po životě, čas nám plyne v ústřety. Embryo plave v plodové vodě a dýchá prostřednictvím matky. Novorozenec se výdechem zachvěje, když prochází děložním hrdlem na svět. Vniknutí vzduchu do dýchacích cest, předtím vyplněných plodovou vodou, je klíčovým okamžikem zrození. Algoritmus dechu za porodu připomíná tajemství

rozpínání vesmíru – entropii. První nádech spojený s křikem je zásadní nejen pro přísun kyslíku do organismu, ale vede ke změnám v srdci a krevním oběhu narodivšího se člověka. Plíce mají mimořádnou pružnost, jen tak mohou obstát v pozemské atmosféře. Mezi plícemi a hrudní stěnou je tenká vrstva tekutiny, plíce kloužou po hrudní stěně, ale nedají se odtrhnout. Tlak mezi plícemi a pohrudnicí je nižší než atmosférický. Proces dýchání, spojený rytmem nádechu a výdechu otevírá človíčku cestu do světa. Od této chvíle v něm bude existovat samostatně, odpojen od matčiny placenty. Dostal dar svobody. Jak s ní naloží?

Organická těla vedou dialog, vyjadřující neustálý tok energie v látkové výměně, jehož smyslem je obnova života. Při metabolických reakcích nové a nové atomy vstupují do tkání a přesně zapadají na místa, předepsaná dědičným kódem. Tento proces je součástí potravního řetězce, na jehož vrcholu stojí člověk. Během zlomku sekundy atom kyslíku projde membránou plic a v červené krvince se naváže na krevní barvivo hemoglobin.

Dojde k bleskové proměně z neživého v živé – krvinka změni barvu z modročerveného zabarvení na jasně červené, a jeden náhodný atom kyslíku je zabudován do struktury těla. Je klíčem pro množství funkcí látkové výměny. Mozkové centrum průběžně vysílá signály, reprodukuje prastarou víru, spojenou s fobiemi, strachy i přáními. Tato inteligence je prakticky nevyčerpatelná. Představuje základ udržitelnosti života. Rodí se nové a zaniká staré, ale nevíme – pouze tušíme – odkud a kam žití vede. Člověk má potřebu zaplnit prázdnotu a marnost bytí, jenže odvaha postavit se sám sobě, je omezena hranicemi vědomí. Všechny druhy pozemského života jsou závislé na sobě navzájem. Lidskou činností se tato rovnováha stále více vychyluje. Vrcholový predátor člověk se sám sobě stává nepřítelem.

Způsobem pohybu je proměna v kontextu světa. Doba je tekutá a svět hranatý, dav člověka vleče. Jeho dech je přerývaný, zalykavý, jedinec se dusí, eupnoe přejde v dyspnoe. Civilizační stres probouzí v mozku prastaré reakce pro „boj nebo útěk“, zakotvené v dědičné hmotě genů. Odehrávají se stejně jako v příběhu o vztahu vlka a zajíce. Vlk se připlíží do porodnice, aby se podíval na syna. Prohlíží si ho a chválou se rozplývá: „Jaký máš krásný očička a ten čumáček. A jaký máš malinký zoubky, a ty ouška.“ Náhle zpozorní: „Ty ouška...? Ty uši! No počkej, zajíci!“ V pozemském potravním řetězci se odvíjí drama, v němž silnější požívá slabšího. Výsledně jde o dějství,

učení zvané evoluce. Zaznamenává v otiscích paměti naději první dělicí se buňky, která za sebou vleče víru a lásku. Den po dni, rok k roku pozemský čas plyne v krvetoku věků. Život je entitou schopnou za optimálních podmínek vytvářet vlastní kopie. Vzájemně se ptáme: „Proč děláme v životě právě to, co děláme?“ Za nejzajímavějším horizontem dechu, v nadlidském tichu a nehlubším klidu, zkušenost člověka vrací k tomu, co uplynulo. Osudovou jistotou všech pokolení života je nejistota. V ní jsou uloženy dějiny.

Překotně rostoucí svět, převlékaný do virtuální reality, mění optiku mozku a tím i chování lidí. Pochody v mozku lze objektivně sledovat na záznamu funkční magnetické rezonance, mapující prokrvení určité oblasti mozkové tkáně na různé podněty. Levá polokoule je zodpovědná za analytické myšlení, logiku, zpracování jazyka a faktů. Pravá polovina mozku pracuje s emocemi a vizuálními vjemy, intuicí a kreativitou. Představ si svou repliku, shodnou s tělem, leč nemá totožné myšlení ani smysluplný jazyk. Nastěhuješ klon do domu, kde se bude setkávat s tvými přáteli. Zdá se, že mezi tebou a kopií není rozdíl. Klon opětuje pozdravy přátel, jeví se, že je poznává. Na první pohled není patrný rozdíl, jenže klonu chybí schopnost ztotožnění se s myšlením originálu. Kopie těla napoprvé nepoznává ani jména tvých známých a předmětů. Může se naučit něco opakovat z matrice dat. Ale podle zvuků slov, která se z matrice naučí a vydává, to ještě neznámá, že má

tvé myšlenky. Cestujeme jako klony paralelního vesmíru darovaným časem. Smrt začíná narozením každého z nás. Svět pozemské marnosti je pouhou skicou něčeho skutečného, věčného. Nevíme, co božská částice zrcadlí nadčasový vývoj, příchodem a odchodem života zamýšlí, jsme na cestě odněkud někam.

S nástupem kvantové fyziky a vývojem AI inteligence se svět zvláštním způsobem proměňuje. Jde o příběh civilizace, který se odehrává v nás, našich mozcích, v historii západní kultury, filosofie, politiky, vědy, náboženství a umění. Bude lepší, než byl – nestanou se z potomků Adama a Evy démonické bytosti, připomínající Vampy a Valkýry, toužící překročit bod singularity? Některé studie prokazují, že za poměrně masivním odklonem západní civilizace od náboženské víry stojí reakce lidského mozku na dramatické změny v kultuře společnosti, podporující růst ateismu a agnosticizmu. Nejde toliko o prokazování, že věda a víra si neprotiřečí, nýbrž i o to, že věda může být věřícímu člověku cennou inspirací. Lidskou mysl lze připodobnit k plamenu svíčky, jenž se mění a třepotá ve víru myšlenek a emocí. Může hořet klidně, když utišíme neklid a meditací nalezneme rovnováhu. Nemusíme sledovat dech, spíše se s ním postupně ztotožníme až dýchající a dýchání pomalu splynou, a dualita a rozdělení se rozpustí. Je to umění sjednocování protikladů. Vzájemným nasloucháním lze naladit mozek k přijímání pozitivních

emocí a stavů mysli, jako jsou empatie, laskavost a vyrovnanost. Vědecké poznání je slučitelné s abstraktní filosofickou koncepcí Boha.

Kde je přestupní stanice k přežití? Dochází ke ztrátě schopnosti uchovat si jedinečnou osobnost. Civilizační stres provází záplava informací bez rozlišování hodnot. Ne všechno, co je zákon, je také právo. Technologie se stávají prostředkem manipulace a ovládnání světa. Vše se do budoucna může vyvinout jinak a líp. Bude záležet na nás, na způsobu vedení mezilidského dialogu. Jsme pro to dostatečně morálně inteligentní? Z hlubin Země doléhá zpěv kapradin, plavuní a přesliček. Sopečné oči tmy rozebírají geologické doby vrstvu po vrstvě. Zevnitř pravdy doby vrstvu po vrstvě. Zevnitř pravdy ticho nevykřává. Sklizeň životní úrody nabývá bytostného jsoučna v uměleckém díle. Básnická metafora se zřetelem k myšlence a stylu představuje úhel pohledu, jak vybrat optimální variantu světa. Tkví v umění sjednocování protikladů. Vědomé soustředění na hluboký nádech a hluboký výdech uklidňuje a přirozeně navrácí organismus do frekvence, v jaké tepe srdce přírody. Pro člověčenstvo je to znamení míru a moudrých lídrů. Dialog představuje zvláštní rozměr lidského nitra, v němž si uvědomujeme skutečnou hodnotu věcí.

Vezměme za příklad současného člověka biblického Tomáše. Bible popisuje, jak učedníci se po smrti Ježíše nejprve rozprchli a skrývali, a teprve po jeho zjevení začala evangelizace,

kteřá trvá dodnes. Kdyby to nebyla pravda, křesťanská víra by nepřežila. Myslím, že apoštola Tomáše lze v jistém ohledu pokládat za vědce: potřeboval hmotný důkaz, aby uvěřil. Ježíš, ukřižovaný na kříži a vzkříšený, mu ho poskytl. Fyzický vesmír je jen zdánlivě tvořen pouze hmotou. Nejmenší částice hmoty jsou spojeny v nehmotném poli informací mimo prostor a čas. Kvantové pole, sjednocující hmotu a energii, zahrnuje vědomí – myšlenky a energii – frekvence a rychlosti, jakou objekty vibrují. Nové vědecké objevy potvrzují duchovní tradici. Tedy to, že určité části reality se objevují pouze tehdy, jsou-li pozorovány. Pokud se tak neděje, opět zmizí a již nejsou zjištělné. Pozorovatel vytváří to, co je pozorováno, skrze něho se dříve neviditelné stává viditelným, opouští prostor možnosti a ukotvuje se v realitě. Lidský druh, stvořený abstraktním myšlením, odlišuje od ostatních živočišných druhů věda, umění a náboženství.

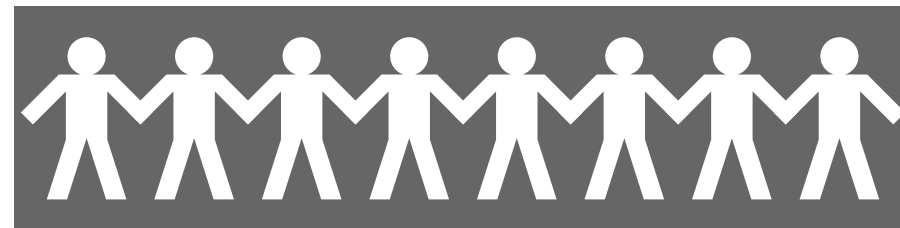
Poznání pramení v aristotelovské katarzi. Malé katarze nastávají v dialogu při setkání s krásou duše, v každém aktu transcendence, i tvůrčím činu. Také při setkání v prokázaném nebo přijatém dobru, a v odpuštění. Katarzi

nelze vynutit nebo naplánovat. Mysl reguluje tok informací přicházejících zevně i zevnitř těla. Jak se stát třeba jen zrnkem soli pro potřebné? „Je lepší rozsvítit bytí jen malou svíčku, než proklínat temnotu,“ řekl Konfucius. Když metafory nenásilí ožijí v mysli, dokáže člověk generovat nové myšlenky. V umělecké tvorbě je to drama. Bolest a radost, hloubka a pomíjivost pocitů, naléhavost okamžiků poznávání lidskosti – to všechno může vyjadřovat dialog, který drží prst na tepné bytí a zaznamenává i nesouzvuk osudu, neboť kde je láska a moudrost, tam není strach ani bezradnost. Kde je zároveň trpělivost a pokora, tam není hněv ani zármutek. Tam čas žití plyne v nekonečný prostor, neměnný v rozmanitosti a proměnnosti, nakonec i ve své bezčasovosti. Člověk nemůže podstatu toho prostoru změnit, ale může se stát zrcadlovým obrazem jeho malé části. Kde je zároveň trpělivost a pokora, tam není hněv ani zármutek.

S tím souzní pražský Dialog na cestě, spolek založený v roce 2003 spisovatelkou PhDr. Olgou Nytrovou ve spolupráci s NO ČČSH Praha 1 – Staré Město a od r. 2004 s NO ČČSH v Praze 8 – Karlíně.

MUDr. B. Ždichynec, CSc.

Duše – životní síla

Všechna náboženství se věnují v rozpravách úmrtí člověka. Co o tom zjišťuje současná věda. Pomocí bioelektrografického přístroje se podařilo zachytit, kdy „duše“ opouští tělo umírajícího.

Zde záleží jak osoba zemřela. Stářím či vleklou chorobou, sebevraždou – eutanazií, obětí násilného činu např. ve válce, dopravní nehodou. V poklidné smrti duše opouští pomalu tělo od hlavy, oblast pupku a rozkroku. Světélkování - aura- biopole se utlmuje. Poslední nafialovělý svit je v srdci a vypíná se mozek.

Přístroje zviditelňují elektrické výboje v buňkách do plynného skupenství, jenž se pak vznáší nad tělem v modré barvě. Poté přechází do mlhavě bílé k rozptylu. Duše váží asi 2 gramy. I zde platí zákon o zachování hmoty. Je dobré otevřít okno, aby obláček mohl být vtažen do silových vesmírných sil. Duše, duch je beztělec nesmrtelný a je mimo prostor a čas v tzv. záhrobí.

Při různých stavech modlení, meditace, lucidním snění se občas dostavuje pocit, že nás někdo pozoruje.

Jan Vlasák

PROTIKLADY

Na jedné straně spokojený život, uspokojení základních potřeb, hojnost jídla, pohodlné bydlení a další výhody civilizovaného moderního světa.

Na straně druhé nedostatek všeho, co člověk potřebuje k životu, neustálý strach, žádná budoucnost, nic na co by se člověk mohl těšit, žádná motivace.

Mám na mysli válku na Ukrajině, válečný spor mezi Izraelem a Palestinou a další místa na Zemi, kde se lidé zabíjejí, ničí si navzájem to co za celou existenci svých národů a států vybudovali. V poslední době vždy, když zasednu k jídlu a vkládám sousta do úst, vybaví se mi před očima nejen zmíněná 2 místa na planetě, ale i lidé žijící uprostřed Afriky, kde matky chovají své hladové děti s nafouklými bříškami a vykulenýma očima. Skoro mám až výčitky, že se mám dobře, v podstatě mi nic nechybí a můžu se soustředit na práci, kterou mám ráda a na hýčkáni vztahů se svými blízkými a přáteli.

Moc bych si přála, aby toto mohli prožívat i ostatní lidé na Zemi, ale finančními příspěvky pro lepší život dětí v Africe a nošením oblečení pro ukrajinské rodiny moc nezmůžu. Jsou to jen střípky pomoci, které nespojí celkovou mozaiku do uspokojivého celku.

Často vidím a pozoruji, jak se lidé přou o malichernosti, zbytečnosti a nedůležitosti věci, místo aby si vážili toho co mají a jak mohou žít svůj život.

Zamysleme se nad sebou, co můžeme zlepšit, co můžeme ještě více udělat pro lidi, kteří žijí svůj život v útrobách metra, ve zbořených domech, na poušti, kde není ani voda, ani žádné jídlo. Přestaňme se handrkovat o hlouposti a soustředme se na to, abychom každý den každým svým činem přispěli k lásce, vzájemné sounáležitosti a pomoci.

Lidstvo je svým způsobem nepoučitelné, neboť opakující se historické sváry a boje není schopno vyřadit ze svého „životního programu“.

Bůh toto naše počínání pozoruje a jistě není radostný z toho, co vidí. Poprosme ho a modleme se za to, aby nám dal sílu stát se lepšími. Není to snadné, ale s Jeho pomocí je možné to zvládnout.

Renata Velíšková

Věrozvěsti Cyril a Metoděj na Velké Moravě

Pokračování z minulého čísla

Bazilika sv. Klimenta

Bazilika sv. Klimenta má pro Čechy, Moravany, Slováky, ale i pro jižní Slovanů mimořádný význam, protože zde byl v roce 869 pohřben věrozvěst sv. Cyril. Dávný hrob Cyrila zde našel při vykopávkách v roce 1863 slavný archeolog Giovanni Battista de Rossi. V poslední kapli pravé lodi baziliky jsou uloženy relikvie svatého Cyrila, které sem vložil papež Pavel VI. v roce 1963. Tato kaple byla zasvěcena Cyrilu a Metodějovi. Jsou zde dvě fresky, a ta vpravo zobrazuje oba bratry před papežem Hadriánem II. a freska vlevo znázorňuje přenesení těla svatého Cyrila do svatoklimentské baziliky. Kromě přízemí má bazilika ještě dvě podzemní patra, kam je vstup zpoplatněn. Ve druhém podzemním podlaží postaveném v 1. století našeho letopočtu se nachází mithraum, což je bohoslužebná místnost starověkého mithraistického náboženství. Prostor svatyně byl vyhrazen pouze mužům. Toto východní náboženství se do Říma dostalo díky legionářům, kteří bojovali v Persii. Postupně se rozšířilo v prvním a druhém století našeho letopočtu. Tehdy bylo pohanství v krizi a Římané se obraceli k novým bohům a kultům, které se zabývaly spásou duše. Věřící uctí-

vali kult boha slunce Mithry, kterému přinášeli zvířecí oběti. Po stranách této svatyně jsou umístěny mramorové lavice, kde bylo možné sledovat pobožnost vleže, jak bylo zvykem při hostinách. Uprostřed svatyně se nachází oltář. Kupodivu mithrium v podzemí baziliky svatého Klimenta bylo pouze zasypano, a proto se dochovalo do dnešních dob. V prvním podzemním podlaží se nalézá raně křesťanská bazilika. Ta byla vybudována a vysvěcena za papeže Sircia, který měl svůj pontifikát v letech 384 – 399. I přestože stavba vznikla již ve 4. století, dochované fresky na stěnách jsou většinou až z 11. století. Asi nejzajímavější freskou je ta, která zobrazuje přenesení ostatků svatého Klimenta do baziliky Cyrilem a Metodějem. Věrozvěsty je snadné rozeznat, protože na sobě mají černobílá roucha a stojí vedle papeže Hadriána II. Uprostřed obrazu je relikviář s ostatky světce.

V této části baziliky je také domnělý hrob sv. Cyrila. Během Velké francouzské revoluce se ale ostatky sv. Cyrila ztratily. V 60. letech 20. století objevili irští dominikáni malé fragmenty ostatků sv. Cyrila. Ty jsou dnes uloženy v přízemí baziliky. V místech domnělého hrobu sv. Cyrila je od slovanských národů, které jej uctívají, umístěna řada náhrobků a nápisů jako díkovzdání tomuto světci a Kristu, který ho povolal.

Metoděj po úmrtí Cyrila

Po smrti Cyrila celá křesťanská misie a zavedení staroslověnské liturgie na Velké Moravě zůstala na starost pouze Metodějovi a jeho žákům. V roce 869 byl zplnomocněn k funkci apoštolského misionáře a legáta s důležitou pravomocí pro rozšíření

křesťanské víry a pro uspořádání církevních poměrů ve slovanských misijních zemích. V polovině roku 869 byl vyslán do Panonie, aby dojednal zřízení nové samostatné panonské diecéze. Měl s sebou papežský list (bula Gloria in excelsis Deo) (Sláva na výsostech Bohu) schvalující slovanskou bohoslužbu s tím, že při mši se má číst evangelium nejprve latinsky a potom slovansky. Kocel (833 – 876) kníže Blatenský z Blatnohradu a také syn Pribiny byl horlivý křesťan, který Metoděje i papežův návrh na obnovení někdejší sremské arcidiecéze, (zaniklé roku 581) velmi přivítal. Metoděj byl poté papežem zplnomocněn k výkonu funkce apoštolského misionáře a legáta s důležitou pravomocí arcibiskupa panonského a moravského se sídlem v Sirmiu. Snaha Kocela zajistit pro knížectví samostatnost ukončila až jeho smrt, v roce 876, kdy padl v boji proti Charvátům (tj. proti Chorvatskému knížectví). Tato část Panonie se poté stala součástí Velkomoravské říše knížete Svatopluka I.

Poznámka: Blatnohrad bylo středověké hradiště v Panonii nedaleko od jezera Balatonu. Sirmiu je dnešní město Sremská Mitrovica v Srbsku

Velká Morava kolem roku 870

Východofranský král Ludvík II. Němec se obával důsledků misijní činnosti slovanských věrozvěstů a využil každé vhodné příležitosti k vojenskému tažení proti Rostislavovi.

Na Moravě se válčilo a vojska Franků pustošila zemi. Rostislav byl zajat, oslepen a doživotně uvězněn v řezenském klášteře sv. Jimrama. Vlády na Velké Moravě se ujmou kníže Svatopluk. Zatímco na Moravě probíhaly převratné události, zajali Frankové Metoděje a vydali ho soudu bavorských biskupů. Ti totiž nelibě nesli, že ztráceli vliv v oblasti, kde dřív působili.

V nebezpečí byl i jejich církevní majetek, zejména v Panonii. Soud s Metodějem probíhal za přítomnosti vladaře a v nenávislné atmosféře. Místo soudu není známo, ale předpokládá se, že to bylo v Řezně. Němečtí biskupové se nechtěli smířit s novou situací a vyčítali Metodějovi, že učí na jejich území. Metoděj statečně hájil právo sporného území a bezprostřední církevní podřízenost papeži. Odvolával se na to, že právo soudit ho nemají němečtí biskupové, ale pouze papež. Nepodleh nátlaku, aby se vzdal arcibiskupství, proto byl držen dva a půl roku v benediktinském klášteře ve švábském Ellwangu, v otevřené jámě, kryté pouze mříží. Nakonec se Metoděj dostal z vězení díky papeži Janu VIII. Na základě nátlaku Říma prostřednictvím biskupa Pavla král Ludvík ustoupil a němečtí biskupové se museli podvolit papežskému rozhodnutí.

Metoděj podruhé na Moravě

Při druhém příjezdu do moravských měst, vsí a dvorců byl Metoděj lidmi velmi vítán a knížata mu prokazovala velkou úctu. Svatopluk přijal Me-

toděje a odevzdal mu všechny kostely a všechno duchovenstvo na Moravě. Poté se výrazně vmohlo nejen křesťanství na Moravě, ale postupně se rozšiřovalo i po celé Velkomoravské říši. Protože Metoděj plnil svědomitě úkoly, kterými jej pověřil papež, podařilo se mu šířit křesťanství i u Slovanů za hranicemi Velkomoravské říše. Kníže Svatopluk postupně získával další území a s Franky v roce 874 uzavřel mír. Svatopluk se v této fázi zaměřoval především na rozšiřování říše a získání dalších území.

Metoděj při každé příležitosti neopomněl připomínat vladařům povinnosti křesťanských panovníků. Napomínal i příbuzenské sňatky knížecích rádců. V tomto ohledu byl přísnější než němečtí kněží. Někteří velmoži nelibě nesli Metodějovu přísnost v otázkách křesťanské mravnosti. Toho využívali němečtí kněží k zavedení latinské bohoslužby. Nakonec hodnostáři papeži poslali v roce 879 stížnost na Metoděje a slovanské bohoslužby. Papež na to ihned Metoděje upozornil a nařídil, aby v Římě vysvětlil své učení a slovanskou bohoslužbu, kterou mu údajně zakázal v listu doručeném po legátovi Pavlovi. Na přelomu let 879 a 880 se Metoděj vydal na cestu do Říma.

Metoděj opět v Římě

Papež Jan VIII. měl nedobré zkušenosti s násilnou mocí německých vladařů a viděl v tom určité nebezpečí pro obecnou svobodu církve. Brzy

se přesvědčil o velikosti slovanského apoštola, jehož vystoupení bylo úctyhodné. Metoděj jasně a přesvědčivě ospravedlnil svoje počínání a působivě vylíčil upřímnou oddanost moravského vládce i moravského lidu. Jan VIII. shledal Metodějovo učení pravověrným ve všech církevních naukách a potvrdil Metodějovy všechny výsady jeho arcidiecéze a obdařil Metoděje předpisy coby papežského legáta pro šíření křesťanské víry mezi Slovany. Jáhnům a kněžím na území Svatoplukovy říše bez rozdílu národnosti papež nařídil pod hrozbou vyhnání poslušnost a poddanost Metodějovi. Papež zvláště potvrdil slovanskou bohoslužbu a slovanský jazyk pro hlásání Kristova učení s tím, že evangelium se má číst nejprve latinsky a potom ve slovanském jazyku. Pro velmože, jimž se líbí více mše latinská, nechť se koná bohoslužba latinsky. Na Svatoplukovo přání papež vysvětlil za nitranského biskupa německého kněze Wichinga, kterého za tím účelem Svatopluk vyslal do Říma. Papež vyjádřil ochotu, že Metoděj může sám vysvětlit další biskupy.

Metoděj opět na Moravě

Arcibiskup Metoděj se vrátil na Moravu s potvrzením dřívějších výsad papeže Hadriána, které byly rozšířené o právo světit nové biskupy. Jeho působení v diecézi však bylo obtížné a vyžadovalo psychickou odolnost, neboť nitranský biskup Wiching si vymýšlel další překážky. Nešťítel se ani podvodu, když dorazil na Moravu

před Metodějem, kdy na základě falešného údajně papežova listu vystupoval jako jedině pravý moravský biskup, a dokonce i před shromážděným lidem rozhlašoval lži, že papež kázal Metoděje i s jeho učením vyhnat ze země. Pravda vyšla najevo až když Metoděj dorazil s pravým papežským listem, což po počátečním zklamání na základě Wichingova podvrhu lid s radostí přivítal. O rok později se pokusil Wiching o obdobný podvod, když zfalšoval papežský dopis proti Metodějovi.

Na Metodějův dotaz do Říma papež v březnu roku 881 popřel, že by podobný list Wichingovi posílal, a vyjádřil Metodějovi plnou podporu a slíbil, že Wichinga zavolá před řádný soud. Rok 882 je velmi významný pro české knížectví, které přijalo křesťanství a arcibiskup Metoděj pokřtil knížete Bořivoje a jeho manželku Ludmilu.

Metoděj v Cařihradě

V roce 882 Metoděj obdržel list od byzantského císaře Basileia I., v němž požádal Metoděje o setkání v Konstantinopoli. Metoděj se proto bez meškání vypravil na cestu do Byzantské říše. V Konstantinopoli byl arcibiskup Metoděj přijat všemi, a to včetně císaře s velkou radostí a úctou. Císař i patriarcha slavnostně uvedli arcibiskupa do svého sídla. Císař se pochvalně vyjádřil o jeho učení, vyslyšel a splnil veškerá Metodějova přání.

Pokračování příště

ZÁPAD: Smutný pohled na Británii

Mediální komentátoři milují krize a když to na žádnou nevypadá, stačí trochu nafouknout negativní společenské trendy a na krizi je zaděláno. Proto berte i mé pesimistické úvahy s rezervou, přestože mi připadá, že od rozpadu sovětského impéria sledují nezadržitelný úpadek západní civilizace.

Británie má podobné problémy jako ostatní západoevropské státy, trpí nízkou porodností a masovou imigrací, má konflikty s muslimy, státní správa, školství i zdravotnictví dlouhodobě upadá.

Od socialistů nelze očekávat kapitalistickou reformu, jež by zastavila pokles životní úrovně a děsivé vzrůstající deficit rozpočtu. Úvěr je příliš drahý a škrty nemyslitelné. Vláda chystá to jediné, co umí, zvýšit daně už nyní nejvyšší od války těm bohatším. Tím ovšem vystěhuje možná až 30 000 cizích podnikatelů (non doms).

Zato umanutě pokračuje v nákladné zelené přestavbě energetiky. Úpadek infrastruktury je nejlépe vidět v Londýně, přetížená městská doprava a špatně fungující komunální služby, nemluvě o děsivém nárůstu drobné kriminality. Na ulici si nemůžete vytáhnout mobil a nevidaná zlodějna v samoobsluhách zvyšuje ceny. Třetina škol má nadpoloviční počet žáků, kteří neumí anglicky

a jejich morálku formuje více méně kriminální prostředí, v němž vyrůstají. Už více než šedesát let prosazují politici všech stran masovou imigraci proti odporu svých občanů a jenom během posledních deseti let přibylo zhruba 8 milionů příchozích, z toho 170 000 nelegálních. Londýn má typické problémy třetího světa.

Po čtrnáctileté vládě konzervativců, která se nepokusila o žádnou reformu, hospodářství nechala zahnívat a vpustila do země 8 milionů migrantů během deseti let, voliči naštvání konzervativci volili socialisty. Ti díky většinovému systému dvou stran zvítězili extrémním poměrem. S pouhými 33, 7 procenty voličů získali největší parlamentní převahu v dějinách 411 křesel z 650 kdežto konzervativci se smrskli na 120. Zbytek si rozdělily ministrany z levé strany spektra, čili Skoti, Velšané, liberálové a zelení. A to v době, kdy v Evropě i Británii narůstá národně konzervativní pravice. Výsledek způsobil šok a společenské napětí. Voliči si koupili, co nechtěli, proč by teď měli poslouchat vládu, která nereprezentuje většinu.

Těsně před volbami založená strana Reform (původně strana nezávislosti UKIP Nigela Farage) vylétla v průzkumech k hranici 30 procent a kdyby se to za čtyři roky ve volbách potvrdilo, roz-

padl by se systém dvou stran, který má zajistit pohodlnou parlamentní většinu. Je otázka, zda Faragova plebejská strana může v třídní společnosti zcela zastoupit Konzervativní stranu vyšší třídy. Její program je stejně atraktivní jako Trumpův v Americe a konzervativci už přemýšlejí, co z něho použít. Museli by však vyměnit svou černošskou vůdkyni, která postrádá anglické charisma.

Farage nabízí většině přesně to, co si žádá – zastavit legální i nelegální imigraci, což znamená pro elitu nemyslitelné, totiž vystoupit z Evropského soudu pro lidská práva. Hodlá také zarazit program bezemisní ekonomiky a povinné elektrifikace aut, snížit daně i odvody dělníkům a do škol by rád vrátil patriotismus, ačkoli většina učitelů je proti. A dokonce by rád vyřešil podivný anglický problém, 9 milionů osob v aktivním věku (16 – 64) totiž pobírá dávky kvůli pracovní neschopnosti, často jen obezitě. Nárůst během let způsobilo zavedení psychiatrické diagnózy, hodit se marod nadosmrtní je hračka. Odhaduje se, že nejméně polovina doktorů pracuje na poloviční úvazek. Není divu, že Británie trpí nedostatkem pracujících.

Labouristé však na tom také nejsou dobře, ti nejenže ztratili anglické dělníky, ale hrouť se i jejich aliance s muslimy, kteří se s pomocí levicových extrémistů pomalu osamostatňují a mají šanci minimálně ve 30 levicových obvodech vyhrát.

Nemyslím si, že hrozí výbuch občanské nespokojenosti, jak prorokují pesimisté. Napětí mezi vládou a občany nepochybně čtyři roky poroste a budeme svědky mnoha střetů vzhledem k tomu, že masovou imigrací lidé dnes viní za veškerý ekonomický úpadek, a premiér, jenž zahájil svou kariéru v oboru lidských práv, a je tak jako jeho parlamentní parta zastánce otevřených hranic, byť se teď pod tlakem tváří, že s tím něco udělá. Budou se opakovat potyčky s policií, jako byla ta v Eppingu, kde lidé demonstrovali před hotelem, v němž byl ubytován nelegální uprchlík z Etiopie, jenž napadl nezletilou dívku. A že si policie dovolila proti nim namítnout dav demonstrantů „anti-rasistů“, rozhořčilo slušnou veřejnost. Opět prokázalo, že tato vláda bude i nadále usilovat o násilnou převýchovu společnosti. Už chystá nový přísnější zákon proti „islamofobii.“ Náklady na nelegální migraci podle deníku The Times už dosáhly 5,77 milionů liber denně a rostou.

Británie je nemocná, stala se varovnou ukázkou, kam vede socialismus pečovatelského státu a progresivistické představy o rovnosti všech kultur. Mnoho lze ještě napravit, ale to nejcennější je ztraceno. V Londýně dnes žije tradičních Britů méně než 30 procent, Anglie už nikdy anglická nebude.

Mf Dnes 30. 7. 25

Alexander Tomský
otištěno se souhlasem autora

